

"Stajerc" izhaja vski petek, datirat z dnevnim naslednjem nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krone, za pol leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost postnine. Naročnino je platič naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptaju, gledališko poslovje stev. 3.

Stajerc

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali kopirose se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primereno zniža.

Stev. 38.

V Ptaju v nedeljo dne 22. septembra 1907.

VIII. letnik.

Kmet nastopa...

Für Halm und Ar auf immerdar!

Nekaj veličastnega tiči v tem, da se dviga kmet iz obupanega spanja in nastopa kot mož, ki zahteva svojo pravico. Spleti bi morali biti povročitelji velike in male politike v Avstriji, to bi ne opazili mogočno naraščajočo armado v mestih vseh narodov, — slepa bi morala biti vlada, ko bi ne čutila, da ima odslej računati s kmetskimi četami... Kdor je videl nedeljski shod štajerskih kmetov v Gradcu, ta si ne more ved prikriti velikanski pomen združenega kmetstva dela. Velikanske dronane, t. zv. „Annensäle“, so bile napolnjene do zadnjega kotička, tisočeri kmetje so bili prisiljeni iz vseh krajev zeleno Štajerske, — mož so mogočno stali, Zgorni Stajerci in Spodnji Stajerci, eden poleg drugega. Veselo znamenje to! Veselo znamenje v prvi vrsti zato, ker je doslej avstrijske kmete ali duševno nemarjalo, ali pa zapeljavajo v nemuno, nezmiseln politiko, katere edini namen je bil, izpraznit kmetove žepe. Nič, — brezpomembna oseba, mož brez vpliva in pomembnih drugih stanov, — to je bil doslej avstrijski kmet. Zdaj pa je pričelo agrarno gibanje velikanske valove metati, zdaj trka meška kmetstva pest vedno krepkeje na ministrske palače, zdaj se pričenja kmet za vredni sile sile... Kdor je v menažeriji ogledoval ujetega leva, ta si mora misliti: Kaj, ko bi ta veličastna žival dignila glavo in pričela boj v veseli zavesti, da je nepremagljiva in da mora vse razpasti, kadar stodi pokonci in udari... Približno tako se nam doda kmetstvo stan. Ujet, zaprt, izstradan je del doslej in ni si upal pomagati, ker ni imel upanja v svojo moč, ker se ni zavedal svoje sile. No, — nedeljski kmetski zbor v Gradcu je jasni dokaz, da so dnevi teme končani in da stopa kmet na dan!

*
V raznih obzirih je bil kmetski zbor v Gradcu važen. Prvo je, da so vsemi govorniki naglašali, da mora odslej veljati geslo: Kmet za kmeta. Politične, verske, narodnostne razlike, — vse to nima tistega pomena, kakor stanovaška dolžnost. Nikar ne zahtevajte od kmata narodnih žrtev, dokler je izstradan, imenčen, dokler mu jemljejo zadnji griljek kruha in ust! Nikar ne vpijte, da mora kmet kot prvi vemo naglašati, dokler ga z izkoričanjem silite v glad in zločin... Ali važnost tega kmetstva ubira je tičala, tudi v tem, da se je pojasnilo enkrat neumne bajke, da so kmetje povročitelji draginje mesa in kruha. Ni res in tisočkrat ni res, — kajti kmet ni in ne more biti vzrok splošni draginji. Kmet je bil doslej v vloga para, le človek brez pravice, brez zasnuka, brez počitka. Kmetiški nasprotinci, vzemite dvojna očala in poglejte v zrcalo, morda najdete potem prave vroke mesne in krušne draginje. Kmet prodaja danes svoje plodove cene ne ali pa po isti ceni kakor pred desetletji in to vkljub temu, da so cene vseh drugih življenskih sredstev zrastle.

Največji pomen kmetstva zbora tiči pa v političnih izjavah. V veliki nevarnosti tičimo danes avstrijski državljanji. Avstro-ograka pogodba se ima ponoviti, tista nearečna toliko-krat prokleta pogodba, ki je omogočila, da so se Madžaroni na naše troške nažrli in da grozijo danes nam, to je svojim dobrotnikom. Ali naj bode ta pogodba zopet taka, kakor so bile dosedanje? Ali naj se zopet prodamo madžaronski sebičnosti? Ne, tega ne storimo več! Ko so se dosedanje avstro-ograke pogodbe sklepale, je avstrijski kmet že spal. Ali zdaj se je zdramil in brez njegove volje se ne bode sklepala nobena pogodba. To je tudi izjavil vodja avstrijskih kmetov, Alfred Simitsch vitez Hohenblum, ki je vplivom vse svoje osebe zaklical: „Avstro-ograka pogodba se ne bude uresničila, brez da bi se uresničile zahteve kmetijskega programa. In ako ne bi vlada vpoštevala to zahtevo, potem bodo kmetje to vlado vrgli.

Ni nam mogoče, da bi prinesli natančno poročilo kmetstva zbora. Poročati hočemo le glavne poteze.

Kakor že rečeno, so bili „Annensäle“ natlačeno polni. To ni bilo več par stotin kmetov to so bili tisoči, ki so stali rama ob rami in dokazovali, da je kmet prišel gospod. V imenu sklicateljev je pozdravil predsednik c. k. kmetijske družbe grof Attems zborovalce. Pozdravil je zlasti navzoče: državnega poslanca, vojvoda kočevskega kneza Auersterga, načelnika nemške kmetijske stranke, drž. poslanca Peschka, poročevalca agrarne centrale, viteza Simitsch pl. Hohenbluma itd. Predsedništvo zboru je prevzel g. dr. Klusemann. V imenu mesta Gradec je pozdravil zbor podžupan g. Mag. Kot prvi govornik je prišel do besede državni poslanec Peschka. Njegovemu govoru posnemamo sledete:

„Pozdravim vas v imenu kmetov sudetnih dežel. Kmetijsko gibanje je v Avstriji se čisto mlado, kajti kmeti so bili doslej le žoga za razne politične stranke. Industrija se je razvijala in kmete se je potisnilo v ozadje. Tako v drugih državah kakor tudi pri nas. Vsled vedenega protežiranja industrije so bili kmetje prisiljeni uresničiti svoje stranke... Združenje kmetov je veliko narodno delo. Kajti je gmotno dobrostoječe kmetijstvo zamore kaj uspešnega za narod storiti. Ali to združenje je tudi rešilo za državo, kajti država, ki nimam zdravega kmetijstva, tudi smanemore biti zdrava... Kmetje ne nasprotujejo industriji; nasprotne ji hočejo celo pomagati, ker si hočejo zboljšati svoj položaj, — kajti hat der Bauer Geld, hat es die ganze Welt... S temi besedami je opozarjal govornik na potrebo združenja kmetov in je končal svoj krasni govor ob velikanskem navdušenju.

Za poslancem Peschka je govoril knez Auersterg, vojvoda kočevski. O njegovem govoru je drugi govornik poročamo prihodnjic.

(Naprej prihodnjic).

Politični pregled.

Cene mesa so vedno predmet političnih prepirov. V zadnjem času so živinske cene zelo padle in vendar so ostale cene mesa na Dunaju

kakor v drugih mestih na isti višini. To je dokaz, da niso kmetji povzročitelji visokih mesnih cen, temveč le mesarji. Valedi tega je vložila nemška kmetstva stranka primereno interpelacijo na poljedelskega ministra. Le-ta je p. k. odgovoril in dokazal, da so na Dunaju od meseca novembra 1906 do junija 1907 cene goveje živine za 14 krone pri centu žive teže padle. Cene mesa pa niso padle. Novembra 1906 je koštala kila mesa na Dunaju 2 K 10 h in malo pozneje že 2 K 12 h, na kakeri višini je ostala. Mesarji se hočejo na trošek konzumentov na najhitrejši način obogateti, krvido visokih mesnih cen pa mečejo popolnoma neopravičeno na kmeta. Tudi zdaj pretijo mesarji s zopetnim zvišanjem cen. Zato je prav, da jih je kmetstvi minister na § 51 obrtnega reda opozoril. Ta paragraf daje občinam pravico, da uvedejo glede potrebščin vsakdanjega življenja maksimalne tarife, to se pravi, da omejijo lahko brezvestno zvišanje mesnih cen. Minister je povedal tudi, da se mora preskrbljenje z mesom potom našega lastnega proizvajanja zgoditi, kar je mogoče s pospeševanjem planinstva in številnim pomnoženjem živine.

Deželne finance. „D. K.“ objavlja članek, iz katerega je naraščanje izdatkov posameznih dežel razvidno. Potem takem so značili izdatki:

v kronah

	1. 1865	1. 1902.
N. Avstrijsko	3,174.000	39,016.000
Štajersko	2,192.000	22,855.000
Koroško	456.000	4,638.000
Kranjsko	345.000	3,924.000

Iz tega je razvidno, kako grozovito so narasli deželni izdatki in kako potrebno je, da stori vlada vse potrebno, da se reši dežele iz njih revščine.

Nobenih kontrolnih shodov. Letos se po načrtu ministerstva na Avstrijskem ne vršijo kontrolni shodi. Glavni reporti se vršijo kakor vedno.

Nobenih orožnih vaj? List „Deutsches Agrarblatt“ poroča, da se bodo opustilo l. 1908 ob prilici 60 letnice cesarjevega vladanja vse orožne vaje (Waffenübung). Upajmo, da je to resnica!

Štajerski deželni zbor. Je pričel 16. t. m. svoje zasedanje. Razven raznih postavnih načrtov se je predložilo poslancem proračun za leto 1908. Potrebščine v proračunu značajo 29,255.664 K. Zvišani so izdatki za deželno kulturno (2,563.000 K), za šolstvo (12,731.000 K), za realitete (1,051.000 K), itd. Po otvoritvi je poročal posl. Einšpinner o neki osebni zadovi, posl. Kellersberg o prošnji nekega posestnika za dovolitev brezobrestnega posojila. Nadalje je govoril posl. Einšpinner o predlogu posl. Stiger in tovarišev glede pospeševanja domače obrti. Stiger in tovariši so svoj čas poročali, da se naj dovoli v ta uamen 5000 K. Predlog se je v primerni obliki sprejel. Posl. dr. Jurtela je poročal o prošnji občine Teharje, na seji dovoli porabu denarja za cerkveno zgradbo. Posl. Resel se je izjavil proti predlogu, češ da občine nimajo pravico, izdajati svoj denar za cerkvene zgradbe. Jurtelov predlog pa je bil vendar sprejet. Potem se je poročalo še o nekaterih šolskih zadavah. Posl. Wastian je stavil vprašanje glede zgradbe mosta čez Dravo v Mariboru itd.

Koroški deželni zbor je bil 16. t. m. otvoren. Posl. Steinvender je vložil predlage glede sprememb postave o volinli pravici, glede servitutov na gordih in pašah, glede posojil deželnega hipotečnega zavoda itd. Posl. Pirker in Winkler sta predlagala povrnilo dela deželnih naklad za mošt, ki se pije v hiši od družine in poslov. Po vložitvi raznih interpelacij so se zgodile razne volitve v razne odseke. Finančnemu odseku se je izročilo predloga deželnega odbora glede računskih zaključkov in proračunov deželnega skladu. Poljedelskemu odseku se je izročil predlog kmetijske družbe glede porabe Strutzmanove kmetijske ustanove v znesku 19.806 K. Isto tako se je zgodilo s poročilom delovanja deželnega zavoda za varzavaranje živine. — 17. sept. se je izročilo odsekom razna poročila in predloge; m. dr.: predloge glede zakona za varstvo planinskih rož, glede splošne starostne preskrbe za distriktne zdravnike; glede zboljšanja planinstva, glede razvoja deželne hipotečne banke, itd. Govori se tudi o obdačenju avtomobilov.

Letošnja žetev. Poljedelsko ministerstvo poroča, da bode letošnja žetev precej dobra. Zimske plodove se je dobro spravilo in zimska pšenica bude več kot izvrstna. Jesenski nasadi so se zakasnili za 2 tedna. Poletna rž je v splošnem precej trpela, oves pa je letos izborna zrastel. Pri koruzi je suša precej škodovala. Krompir je dobro uspel in le nekateri škodljivci so se v zadnjem času pojavili. Kar se vina tiče, bode izborna, v kolikor ga ni toča pobila. Sadje pa je letos zelo slabo uspelo. Razven nekaj jabolk in hrušk ni sadja. Veliko padanje cen se opazuje pri hmelju. V Saazu je prišla velika firma za hmelj Malzer in sin z 340 000 K dolga v konkurs.

Visoke kmetijske šole. Vlada je dovolila ustanovitev druge visoke kmetijske šole v Kranjovi v trške v znesku 800 000 K.

Dopisi.

Dobje pri Planini. Ker se naš župnik Vurkelt tako opravičuje in trdi da iz prižnice govoriti le samo božjo besedo, hočemo spraviti v javnost za sedaj samo par nasprotnih stajcev: Ali je bila to božja beseda, ko ste 19. maja t. l. iz prižnice govorili, da prav ima kdor vam pomaga nagovarjati volilce, katerega kandidata morajo voliti za poslanca? Vse časti je vreden taki človek, ste rečeli in ste naročovali možem iz občine Jurklošter, da mora vsak iti na ožjo volitev in voliti moža, katerega mu duhovniki svetujejo (Benkovič), velik greh bo storil, kateri ne bo šel na volitev! Je bila to božja beseda, ko ste iz prižnice plaušali farane, da naj Vam prinesejo denarja, da boste kupili kaplana? Grozili ste se kako bo nešrečen tisti, kateri ne bo denarja prinesel, trdili ste da mesec oktobra 1904 pride kaplan gotovo, in ste se i zciganili na ta način tisoče krvavih kronic iz ljudstva, kaplana pa ni, ga ne bo, in se tudi čisto nič ne potrebuje, ako hočete Vi gosp. župnik le svoj posel opravljati?! Je bila to božja beseda, ko ste iz prižnice v času občinske volitve razlagali, koliko odbornikov ima vsak za voliti, kateri mora voliti, in kedaj in ob kateri uri bo volitev? To so resnice svete vere, kaj ne Vurkelt? Dragi Vurkelt, dandasne ljudstvo samostojno misli, in razločuje božjo besedo od politike. Zdaj nismo več v časih prvega stoletja, zdaj ne bo šlo več s hujskarijami in plavšarjami. Radovedni smo pa tudi, zato imamo župnik stalno plačo, da mora še zraven tiste za vse druge reči fehtat pčenico, drugič gre fehtat oves, ajdo, jajce, kokoši i. t. d. aka pa hočeš da ti krsti otroka, mu moraš še posebej plačati in akot se hočeš oženiti mu moraš zopet posebej plačati aka želiš da bi molil očenaš za kakega bolnika mu moraš zopet plačati. Ja tristo medvedov zakaj ima potem še stalno plačo, če se mu mora vsako najmanjše opravilo še posebej plačati?! Nikakor pa ne trdim da vsi župniki s svojimi farani tako ravnajo; mi le dobro vemo, da Vurkelt tako ravno. V tej zadevi bo treba trčati na pristojnem mestu, in prositi da se napravi red. Toliko za danes, preveliko naenkrat ni dobro, ako ravno nam nikdar zmanjkalo ne bo.

Naprednjaki v Dobji.

Polenšak. Nekaj tukajšnjih oseb ima vedno s kazensko sodnijo opraviti. Zdaj se gre za

laške hruške (rumpe), katere je gostilničar in zadni trgovec Schori za muštro dobil, da bi jih za mošt delati kupil. Mož se je pred kratkom izrazil v svoji krčmi: da bi bile vendar že te pr. laške hruške zrele. Navzoče osebe so mislile, da bode zopet sad kupoval za mošt in se mu je zato muštre vposlalo. Ali Sori je kuštni gospod in jo je zopet drugače zasukal. Rekel je, da ga je hotela dotična oseba s tem žaliti. Pobasal je hruške v torbo, vzel puško in enega svedoka ter je popihal k obč. predstojniku A. Kovačiču. Vprašal ga jo za svet in ga vzel tudi seboj. Tako grejo ti trije možakarji, dva s puškami in eden s palico, k dotičniku, kateri mu je hruške na dom prinesel. Mladi dečko, ki je pri svojih stariših, se je hudo prestrasil, ko stopijo ti obo-roženi možje v sobo in ga izprašujejo, zakaj je hruške prinesel. Še mu je tudi obljudbil, da bode zaradi hrušk zaprt. Tudi v gostilno Lovru so šli hruške kazati. — Župnik Valenko in mežnar Glavnik sta se svoj čas izrazila, da ne boste nikogar nič prisila. Ali komaj so si farani zrnja pridobili, že se je fehtarilo. Naj bi se vendar enkrat na pristojnem mestu končalo to odiranje kmetov! Še nekaj! Zdaj so pričele tudi Marijine hčerke po kazenski sodniji hoditi. Neka 50 letna Katerina Šamprl je hodila toliko dolgo dražiti in žaliti, da so jo 29. avgusta na 14 dni obsodili. To je vzgled za mlade dekleta! Čestitamo Vam, g. Valenko!

12 nevstrašenih apostolov.

Sv. Jakob v Slov. gor. Mnogokrat si že, predragi „Štajerc“, našega vrednega kaplana Rabuzeka pokrtači! Danes pa Ti poročamo, da se ta fant niti za las ni poboljšal. — Od tega časa, ko se je priklatil ta palček k nam, ni pri nas več mira. — Vedno „jaga“ po župniji kakor lovski pes in sa potepa po „kočah“ njegovih podrepnikov, kjer hujška ljudstvo in kuje z pomočjo njegovih agentov dopise za „Našo Moč“, z katerimi napada potem učitelje, posestnike in sploh vsakega kateri ne trobi v njegov rog. — Po noči se pa vlači po „farofškem hlevu“, akoravno bi moral biti po 9 uri v svoji sobi, ker ima od višje oblasti „policajštund“. — Dokaz, da tudi svojih višjih ne uboga. — Na prižnici udriha navadno po „Štajercu“, pri popoldanski službi pa draži ljudstvo posebno dekleta z izpraševanjem iz katekizma. — Boljše je, Rabuzek, da pustiš ti odrastlo ljudstvo pri miru in izprašuješ rajše tvoje šolarje, da bodo vsaj pri prihodnji skušnji nekaj odgovarjali. — Ne pretegap več ubogih šolarjev z metersko palico, ne nosi v šolo dekljam „ukrl“, ne pohujšaj naših nedolžnih otrok z nesramnim govorenjem, ne davaj šolarjem neumnih priimkov, ampak uči deco kakor se sliši, ker to je tvoja dolžnost! Zelo čudno se nam dozdeva, da se višje oblasti tak malo brigajo za obnašanje tega „hujščaka“, in da ga ne odstranijo od nas. — Če se to ne bode kmalo zgodilo, bode tudi vere konec. — Predragi „Štajerc“! Povej nam, kako bi se rešili mi tega rogovileža, da bi se vrnil spet ljubi starci mir v župnijo? — O p o m b a u r e d n i s t v a : Najbolje je, da si obrnate pismeno na škofa in mu naštejete vse čine tega fanta.

Iz Vojniške okolice. V Vojniku ne bo konca ne kraja teh veselic in teatrov, a samo zato, da se denar lovi od ubogih, zaslepjenih ljudi, pametni se itak ne približajo več, četudi so povabila frčala na vse kraje, tudi iz Selja se ni nihče več prikazal! Še-le pred tremi tedni se je taka veselica s teatrom od dijakov, fantov in deklet vršila, a že zopet jo je mladi zdravnik, dr. Branko Žižek, za 8. septembra razbojal, a samo zato, da so si zopet denar pridobili. Ker še vstopnila 30 vin. ni zadostovala, to so še potem dekleta na vse pretege z venci, tombolo — pa skoraj prazno, le veliko števil — in šaljivo pošto, vsako po 10 vin., silile. No Bog žegnaj vsem potrebežem in zapravljivcem! Posebno nereditno je to bilo, da so se tudi vsi otroci notri pustili, ako so le po 10 vin. plačali, in ti so stali neposredno pred odrom igre, kar za otroke nikakor ni bilo v redu. Najbolj smešen pa je še bil govor dr. Žižeka, kot sklicatelja veselice, ki se je prvokrat vjunačil, kot govornik nastopiti, a je pa tudi tako plašno in trepetajo govoril, da se mu je vsak hip nit govoru pretrgati hotla, da skoraj ni vedel naprej; pripravljal pa se je že dolgo časa na to pridigo, da so že mnogi bili jako radovalni, kaj bode neki novega

povedal. Pa bilo bi boljše, da bi bil tih ostal, ter svojo modrost za se obdržal, vsaj govoril je še le ponoči, ko so že mnogi odišli, ker poprej si ni upal, začeti, ker strah ga je imel, četudi se je veselica že ob treh začela. Bode-li sedaj te norčarje že enkrat konec ali še gre do tretjega!!

* * *

Plajberk. Časnik „Mir“ piše v številki 38 sledete: V Plajberku hoče občina slovensko gostilnico, pa jo zopet ne da okrajni glavar Grabmayer. — K temu odgovor: Plajberščina ima vkljuk okoli 90 odraslih in starih moških oseb, in so tri gostilne, ena v Podnu in dve v Plajberku; tako pride ena gostilna na 30 moških oseb, od teh 30 moških je več takih de pridejo v letu komaj šestkrat v gostilno v Plajberk; Tukaj je sploh poljedelstvo in nekaj drvarjev, drugega prometa ni Plajberščina, je razrešena, dolga od prve do zadnje hiše 2½, in široka 1½ ure; zatorej še od teh velikih moških oseb ob nedeljah in praznikih po svojih opravilih gre v Borovlje, Podljubelj in Bistroc i. t. d. ob delavnikih pa tudi se morejo v gostilnice hoditi, ker mora gledati vsaki, da dela in si živež priskrbi. Te tri gorjene gostilnice so istotno slovenske. Nekateri mislijo, ako je na teh treh gostilnah napis „Gasthaus“, potem je že vse nemško. Zato hočejo tako gostilno, da bo imela slovenski napis, čeprav bo tudi znötaj namešano. Plajberžani pa tako dobro vejo, kje so gostilnice, če je slovenski ali nemški napis, to je vse eno. Pred tremi leti je bilo 70 dorašenih moških oseb več v Plajberku, kakor danes in so zadostovali tri gostilnice, in zdaj ko je vsako leto manj prebivalcev tukaj, pa hočejo naenkrat še eno „slovensko“ gostilno. Od teh treh gostilnicarjev ne more nobeden samo od gostilne živeti, in morajo skozi poljedelstvo in na drugačen življeno prekrbeti. V Plajberku je komaj šest oseb, da tirjajo še za eno gostilno, tistim pa rečemo: ako jim te gostilne niso všeč, naj pa grejo v gostilnice Podljubelj, ali Ljubelj ali pa na Bistroc, saj tudi ni dosti oddaljeno.

Iz Bilčovsa na Koroškem. V naši fari, h kateri spadata dve pol. občini, Bilčovo in Zg. vasica, imajo klerikalci nož v roki. V sledenem naj povemo, kako ti ljudje gospodarijo. Pred kakimi 4 ali 5 leti se je tukajšnji farovž popravil in se je zato več sto goldinarjev izdal. Lani prišlo je našemu kranjskemu župniku Vintarju nakrat v glavo, da stanuje premalo „nobel“. Odborniki so bili takoj pripravljeni, da dorolijo potrebščine za nove poprave v znesku 2.000 K, da katerih plača verski sklad eno tretino. Župnik bi moral postavno tudi svoj donesek plačati; ali pozabil je menda na to in plačal ni niti vinarja. Zdaj se je iztrgal skoraj nova okna in jih nadomestilo z novimi. Denar, ki se ga je porabilo za prve poprave, se je torej skozi okno vrglo. Komaj je imel župnik dovoljenje odbornikov v žepu, ko je že z novimi zahtevami prišel. Zahteval je, da se zida novo mežnarijo. Tu imamo nekega kmetskega sina, ki bi prav lahko službo mežnarja in organista opravil. Ali župnik ni hotel odpustiti sedanjega mežnarja, ker mu je bil ta vedno pokorni hlapec in je agitiral med volitvami tako, da bi se kmalu podplate zncal. Klerikalni odborniki so seveda tudi to zahtevalo dovolili. Ali toliko poguma so vendar imeli, da so obenem sklenili, da ostane mežnarja last občine. To je bilo župniku preveč. Nakrat je oznanil raz prižnice, da naj posestniki prostovoljno toliko darujejo, da se zida mežnarijo. In res je dobil dovolj neumnežev. Hišo se torej zida in spada cerkvi. Na ta način je župnik kmets „potegnil“. Ako bi torej mežnar zidal svojo lastno hišo, potem nima občine niti pravice, da bi kakemu obč. revežu v mežnariji stanovanje dala. Tako gre stvar, ako so ljudje klerikalno zabiti. Iz teh vzrokov je imel tudi župnik s župonom iz Bilčovsa ojstri razgovor, pri katerem slišal je precej resnice. Zato je menda tudi prosil za prestavljanje v sv. Mihael, katero službo je tudi dobil. Veliko je veselje, da je šel. Njegova komanda in ujegove zahteve so bile že prevelike. Pri slovenski pridihi je izjavil fajmošter, da odpusti vsem svojim nasprotnikom.